

Tato práce se pokoušela sledovat problematiku buddhovské podstaty v rule zenového mistra Dógena (zejména v klíčové stali Buššó), zasadit ji do kontextu vývoje buddhistické nauky a zároveň potvrdit premisu, že Dógen, stejně jako originální myslitel, byl zároveň věrným pokračovatelem myšlenkových proudů, které vznikly mnohem dříve na asijské

• v pevnlně.
Sledované linie, které se v Dógenově díle spojují v homogenní myšlenkový komplex, je možné rekapitulovat v několika hlavních bodech takto:

1. Nestálost a ne-já neboli problematika bezpodstatnosti (nesubstančnosti): Stejně jako raný buddhismus, Dógen odmítá představu duše a jakýkoli substanční základ světa a dodržuje myšlenku okamžikovosti dharem, která z toho vyplývá. Ale zároveň stejně jako tathágatagarbhová teorie se Dógen nebojí používat pro buddhovskou podstatu respektive pro dharmadhátu pojem "já". Tak jako je celý svět cítící bytostí, je pro Dógena i naším pravým - leč nestálým a neustále se proměňujícím - "já".

2. Střední cesta, nondualita: Počínaje Buddhovým mlčením a způsobem odpovědi známým jako čatuškoti (tetralemma) se do buddhismu dostává důležitá snaha nepřiklánět se ani k jednomu pólu jakéhokoli dichotomického chápání. V rámci tohoto postoje, jak bylo ukázáno, byla nejdůležitější střední cesta mezi extrémy nihilismu a eternalismu (substancialismu). Z této myšlenkové linie se zrodil zásadní koncept nonduality jdoucí ruku v ruce s konceptem prázdnoty.

Nondualitním vnímáním je prostoupeno učení obou hlavních čínských škol Huayan a Tientai, ale teprve v japonském učení o původním osvícení je dovedeno do extrému úplným splynutím absolutního a světského úhlu pohledu. Jediným, co zůstává, je tento svět jevů. Dógen na tuto tradici razantní nonduality navazuje, ale jsa zenovým mistrem, spojuje ji s učení meditace (šušó ittó) a prázdnoty (mubuššó), které se vytratily z hogaku šisó pod tlakem příklonu k jevovému světu.